

Engagementlijst 2024

Onderstaande bedrijven maakten in 2024 onderdeel uit van een van de engagementprogramma's die worden uitgevoerd door onze uitvoerder MN.

Sociaal engagementprogramma

Arbeidstransitie & Automatisering

Doel

Het doel van dit programma is om de aandacht voor het onderwerp 'Arbeidstransitie' bij bedrijven in de autosector te vergroten en ze te stimuleren de transitie naar automatisering in goede banen te leiden en het huidige werknemersbestand te verduurzamen.

Ontwikkelingen

De bedrijven hebben aangetoond dat ze de veranderingen op de arbeidsmarkt voldoende monitoren en de intentie hebben om hier verantwoordelijk mee om te gaan. Alle bedrijven in het engagementprogramma hebben aangetoond zich bewust te zijn van de risico's en hun verantwoordelijkheid ten opzichte van hun werknemers te nemen. Ook ondernemen de bedrijven diverse initiatieven om aan deze verantwoordelijkheid te voldoen.

Als gevolg hiervan hebben we in juni 2024 het programma afgesloten en daarmee het engagement met Aptiv, Continental, Cummins, Magna International en Volvo binnen dit programma afgerond. Alle bedrijven hebben ter afsluiting een brief ontvangen waarin individuele aandachtspunten zijn benoemd.

Mensenrechten & Arbeidsrechten

Doel

Het voorkomen en stoppen van negatieve impact op mensenrechten en arbeidsrechten door het implementeren van due diligence processen.

Ontwikkelingen

In het tweede kwartaal van 2024 zijn we gestart met een overkoepelend mensenrechten en arbeidsrechten engagementprogramma. Hierbinnen voeren we engagement met bedrijven in de textiel-, agrifood-, retail-, mijnbouw-, hernieuwbare energie en IT-sector. Per sector hebben we specifieke aandachtspunten en risico's geïdentificeerd. Denk hierbij aan onderwerpen als leefbare lonen en inkomens, veilige arbeidsomstandigheden, vakbondsvrijheid, discriminatie, moderne slavernij, landrechten en privacy. We werken in de volgende samenwerkingsverband met andere financiële instellingen om gezamenlijk een groter en gedragen standpunt te maken in de gesprekken met bedrijven:

- Platform Living Wage Financials (PLWF): leefbaar loon en inkomen.
- PRI Advance: mensen- en arbeidsrechten bij de winning van mineralen voor de energietransitie en bouw van hernieuwbare energiebronnen.
- Investor Alliance for Human Rights: waarborging van mensenrechten bij technologische ontwikkeling.

Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli

**In samenwerking met
PLWF**

**Sector
Agrifood**

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met Lindt & Sprüngli over leefbare inkomens voor cacaoboeren in hun toeleveringsketen. Hierbij werd ingegaan op een nieuw aangekondigd project gericht op het verbeteren van inkomens. Andere aandachtspunten waren transparante rapportage over de impact van projecten en recente ontwikkelingen in de marktprijs van cacao. Het engagement Lindt & Sprüngli is in 2024 afgerond, nadat het uit de portefeuille is gevallen.

The Hershey Company	In samenwerking met PLWF	Sector Agrifood
----------------------------	------------------------------------	---------------------------

Wat is de stand van zaken?

Het engagement met Hershey gaat over de waarborging van mensenrechten en arbeidsrechten in hun toeleveringsketen. Bijzondere aandacht ging uit naar de inspanning die het bedrijf levert om leefbare inkomens voor boeren mogelijk te maken. Het bedrijf heeft hiervoor grootschalige projecten opgetuigd, zoekt samenwerking met relevante stakeholders, en werkt aan het meten en rapporteren van impact. We spraken Hershey ook over haar klachtenmechanismen en transparante rapportage hierover.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Onze engagementgesprekken zullen zich blijven focussen op de genoemde onderwerpen, met bijzondere aandacht voor de impact van projecten.

The J.M. Smucker Company	In samenwerking met PLWF	Sector Agrifood
---------------------------------	------------------------------------	---------------------------

Wat is de stand van zaken?

Het engagement met Smucker gaat over de waarborging van mensenrechten en arbeidsrechten in de toeleveringsketen, in het bijzonder van koffie. In 2024 spraken we over de bevordering van leefbare lonen en inkomens. Het is positief om te zien dat het bedrijf hier concrete stappen op zet. Wel blijven we aansturen op formalisering in beleid. Daarnaast spraken we over hun klachtenmechanismen om problemen in de organisatie en toeleveringsketens inzichtelijk te krijgen, waarbij we onder meer aandrongen op transparante rapportage.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Onze engagementgesprekken zullen zich blijven focussen op de genoemde onderwerpen, waarbij een beleidscommitment aan leefbare lonen en inkomens een belangrijk aandachtspunt is. Indien concrete stappen uitblijven dan kunnen wij besluiten om escalatiemiddelen in te zetten.

Mondelez International**In samenwerking met**
PLWF**Sector**
Agrifood**Wat is de stand van zaken?**

In 2024 spraken we met Mondelez International over de waarborging van mensenrechten en arbeidsrechten in hun toeleveringsketen. Bijzondere aandacht ging uit naar hun eigen risicoanalyse met betrekking tot mensenrechten en verbeteringen aan het klachtenmechanisme. Daarnaast spraken we over leefbare inkomens voor boeren en samenwerkingsverbanden waar Mondelez bij is aangesloten om deze te bevorderen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Onze engagementgesprekken zullen zich blijven focussen op de genoemde onderwerpen. Ook zal er aandacht uitgaan naar transparante rapportage.

Nestlé**In samenwerking met**
PLWF**Sector**
Agrifood**Wat is de stand van zaken?**

Het engagement met Nestlé ging over de waarborging van mensenrechten en arbeidsrechten in hun toeleveringsketen, met bijzondere aandacht voor leefbare inkomens voor cacao-boeren. Het engagement Nestlé is in 2024 afgerond, nadat het uit de portefeuille is gevallen.

Starbucks**In samenwerking met**
PLWF**Sector**
Agrifood**Wat is de stand van zaken?**

Het engagement met Starbucks gaat over de waarborging van mensenrechten en arbeidsrechten bij het bedrijf zelf en in haar koffie toeleveringsketen. We spraken over Starbucks' projecten ter ondersteuning van koffieboeren en het belang van klimaatbestendige koffieproductie. Daarnaast stonden we stil bij de uitkomsten van een mensenrechten impactanalyse, inclusief Starbucks' terughoudendheid om beleid te formuleren op leefbaar loon en inkomen. We dringen erop aan om dit alsnog te formuleren. Ook dringen we bij het bedrijf aan op een gesprek over vakbondsvrijheid. Tot op heden houdt het bedrijf dit af.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten dat Starbucks leefbaar loon en inkomen opneemt in haar beleid, en rapporteert over hoe de inspanningen die het al levert dit bevorderen. Daarnaast verwachten we meer transparantie van het bedrijf waar het gaat om vakbondsvrijheid. Gebeurt dit niet, dan kunnen wij besluiten om escalatiemiddelen in te zetten.

Iberdrola	In samenwerking met PRI Advance	Sector Hernieuwbare energie
------------------	---	---------------------------------------

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we, samen met de investeerdersgroep van PRI, verder met het energiebedrijf Iberdrola over hoe het omgaat met mensenrechtenrisico's. We spraken onder andere over de uitgevoerde mensenrechten risicoanalyse, gezondheid en veiligheid en de consultatie van inheemse bevolkingen. De investeerdersgroep vroeg naar de intenties van het bedrijf om zich te committeren aan de VN Verklaring over de Rechten van Inheemse Volkeren. Hoewel ze zich niet expliciet hebben gecommitteerd aan vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming, geeft Iberdrola aan zich wel aan de ILO Conventie te houden en dat het bedrijf hiermee toestemming vereist voor elk gefinancierd project.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Het grootste aandachtspunt bij het engagement met Iberdrola blijft de consultatie met lokale inheemse bevolkingen. We verwachten dat het bedrijf een expliciet commitment aan vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming afgeeft en dit waarborgt in haar beleid. De focus van het engagement zal dan ook op dit aandachtspunt liggen in vervolggesprekken.

NextEra Energy	In samenwerking met PRI Advance	Sector Hernieuwbare energie
-----------------------	---	---------------------------------------

Wat is de stand van zaken?

Het belangrijkste aandachtspunt van ons engagement met NextEra is het ontbreken van een publiek mensenrechtenbeleid. We verwachten dat het bedrijf zich openlijk committeert aan het waarborgen van mensenrechten en arbeidsrechten in lijn met belangrijke internationale standaarden, en duidelijk maakt hoe het haar due diligence doet. In 2024 hebben we hier intensief met het bedrijf over gesproken.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen met het bedrijf in gesprek blijven over het te publiceren mensenrechtenbeleid en de voortgang hierop monitoren.

Alphabet	In samenwerking met Investor Alliance for Human Rights	Sector IT
-----------------	---	---------------------

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is het engagement opgestart met Alphabet over de waarborging van digitale rechten. Per brief is de focus van het engagement gedeeld. De focus van het engagement met Alphabet ligt op mensenrechten due diligence bij het gebruik van AI in gerichte advertenties. Voor de producten die het bedrijf omtrent gerichte reclame uitbrengt, zijn geen mensenrechten impact analyses gepubliceerd en is het onduidelijk of deze zijn uitgevoerd. Alphabet ging niet in op eerdere verzoeken tot engagement van de investeerdersgroep.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Alphabet wordt gevraagd om een onafhankelijke impact analyse uit te laten voeren om de daadwerkelijke en potentiële mensenrechten impact van het gerichte reclame beleid en uitvoer hiervan in kaart te brengen.

Apple	In samenwerking met Investor Alliance for Human Rights	Sector IT
--------------	---	---------------------

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is het engagement opgestart met Apple over de waarborging van digitale rechten. Per brief is de focus van het engagement gedeeld en stimuleren we het bedrijf zich te committeren aan het hebben van een robuust mensenrechtenbeleid, het maximaliseren van transparantie over de implementatie van dit beleid, gebruikers controle verlenen over hun eigen data, en het rekening houden met potentiële negatieve impact van algoritmen en gerichte advertenties.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Tot op heden hebben we geen reactie ontvangen van Apple. In 2025 zullen we gezamenlijk met andere investeerders het engagement voortzetten.

Microsoft

In samenwerking met
Investor Alliance for Human
Rights

Sector
IT

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is het engagement opgestart met Microsoft over de waarborging van digitale rechten. Per brief is de focus van het engagement gedeeld en stimuleren we het bedrijf zich te committeren aan het hebben van een robuust mensenrechtenbeleid, het maximaliseren van transparantie over de implementatie van dit beleid, gebruikers controle verlenen over hun eigen data, en het rekening houden met potentiële negatieve impact van algoritmen en gerichte reclame. Daarnaast hebben we samen met andere investeerders het bedrijf aangeschreven over transparantie omtrent verkiezingsintegriteit.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Volgend jaar zal gesproken worden over Microsoft's Supply Chain Integrity rapport over 2024. Daarnaast wordt in het eerste kwartaal van 2025 de nieuwe Ranking Digital Rights analyse gepubliceerd. Op basis van deze analyse zal bepaald worden waar de focus van het engagement komend jaar zal komen te liggen.

Samsung Electronics

In samenwerking met
Investor Alliance for Human
Rights

Sector
IT

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is het engagement opgestart met Samsung Electronics Co Ltd. over de waarborging van digitale rechten. Ter introductie hebben wij onze verwachtingen met het bedrijf gedeeld en de focus van het engagement beschreven; namelijk het toepassen van due diligence op fundamentele rechten zoals privacy en vrijheid van meningsuiting. Daarnaast hebben we het bedrijf bevraagd op hun mensenrechten due diligence en transparantie over Samsungs geprioriteerde thema "vrijheid van meningsuiting".

Wat willen we zien in het komende jaar?

Het bedrijf heeft vooralsnog niet gereageerd. In het eerste kwartaal van 2025 wordt de nieuwe Ranking Digital Rights analyse gepubliceerd. Op basis van deze analyse zal bepaald worden waar de focus van het engagement komend jaar zal komen te liggen.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met Newmont met name over de overname van Newcrest en hoe Newmont haar mensenrechtenbeleid toepast op deze overgenomen locaties. Newmont gaf aan dat er op basis van een analyse actieplannen worden opgesteld om het beleid van de voormalige Newcrest locaties in lijn te brengen met het mensenrechtenbeleid van Newmont. Ook heeft Newmont al veel werk verzet om de werkcultuur problemen bij het overgenomen Newcrest aan te pakken en een positieve werkcultuur te bevorderen. Daarnaast werd er ook nog gesproken over de consultatie van belanghebbenden.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zijn positief over het engagement met Newmont. Het bedrijf lijkt sterke due diligence uit te voeren en zet zich actief in om mensen- en arbeidsrechten binnen haar waardeketen te bevorderen. Het engagement zal worden voortgezet na de publicatie van het nieuwe mensenrechtenrapport van Newmont in de eerste helft van 2025.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is engagement opgestart met Seven & i over arbeidsrechten in eigen winkels en in de toeleveringsketen. Op basis van een eerste analyse hebben we het bedrijf aangeschreven met thema's waarover we graag in gesprek gaan, waaronder leefbare lonen, vakbondsvrijheid en toegankelijkheid van klachtenmechanismen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Begin 2025 zal een eerste gesprek plaatsvinden. Op basis hiervan zullen we nieuwe aandachtspunten vaststellen voor een vervolgesprek.

Target

Sector
Retail

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is engagement opgestart met Target over arbeidsrechten in eigen winkels en in de toeleveringsketen. Op basis van een eerste analyse hebben we het bedrijf aangeschreven met enkele thema's waarover we graag in gesprek gaan, waaronder leefbare lonen en vakbondsvertegenwoordiging.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Een eerste gesprek staat gepland begin 2025. Op basis daarvan zullen we nieuwe aandachtspunten vaststellen voor een vervolgesprek.

Woolworths Group

Sector
Retail

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is engagement opgestart met Woolworths over arbeidsrechten in eigen winkels en in de toeleveringsketen. Op basis van een eerste analyse hebben we het bedrijf aangeschreven met enkele thema's waarover we graag in gesprek gaan, waaronder leefbare lonen, gezondheid en veiligheid, en vakbondsvrijheid. Woolworths heeft schriftelijk informatie gedeeld over de genoemde thema's.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen op basis van de gedeelde informatie nieuwe aandachtspunten vaststellen en sturen op een gesprek met de onderneming.

Adidas	In samenwerking met PLWF	Sector Textiel
---------------	------------------------------------	--------------------------

Wat is de stand van zaken?

In het gesprek met Adidas hoopten we met hen te spreken over de afronding van haar lange termijn loonanalyse van fabrieksarbeiders, zodat het bedrijf inzicht zou kunnen verschaffen over de voortgang op haar doelstelling over lonen. Vanwege technische problemen in de dataverzamelingstool heeft Adidas deze analyse nog niet afgerond. Ook is met het bedrijf gesproken over de wettelijk bindende overeenkomst in Cambodja tussen vakbondsvertegenwoordiger IndustriALL en grote kledingmerken over de ondersteuning van kledingmerken voor cao's. We hebben Adidas gestimuleerd deze overeenkomst te ondertekenen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten dat volgend jaar de lange termijn loonanalyse daadwerkelijk wordt afgerond. We zullen in gesprek gaan over hoe deze analyse gebruikt wordt ter input voor hun loonstrategie. Daarnaast zullen we verder het gesprek aangaan over het tekenen van de bindende overeenkomst in Cambodja.

Associated British Foods (Primark)	In samenwerking met PLWF	Sector Textiel
---	------------------------------------	--------------------------

Wat is de stand van zaken?

Afgelopen jaar spraken we met Primark over onder andere haar pilot voor het verzamelen van loondata van fabrieksarbeiders. Hoewel Primark twijfelt deze data te publiceren, stimuleren we het bedrijf dit wel te doen. Gezien het bedrijf zich committeert aan leefbare lonen voor werknemers in de toeleveringsketen uiterlijk in 2030, is het belangrijk inzicht te krijgen in de voortgang op dit commitment. Verder is er gesproken over meer recente ontwikkelingen zoals protesten en overstromingen in Bangladesh.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten van Primark dat het bedrijf ons inzicht kan geven in de loondata die wordt verzameld middels de pilot. Daarnaast willen we verder in gesprek over de identificatie van risico's op mensen- en arbeidsrechten als gevolg van klimaatverandering.

Wat is de stand van zaken?

We spraken afgelopen jaar uitgebreid met H&M over de wettelijk bindende overeenkomst in Cambodja tussen vakbondsvertegenwoordiger IndustriALL en grote kledingmerken waaronder H&M over de ondersteuning van kledingmerken voor cao's. H&M is hoopvol over deze overeenkomst en benadrukt dat de overeenkomst een sterk looncomponent bevat. Ook is gesproken over H&M's verantwoorde vertrek uit Myanmar en het onderzoek naar de loonkloof tussen mannen en vrouwen uitgevoerd door een externe loonexpert. Uit dit onderzoek blijkt onder andere dat het loonbeheersysteem van H&M heeft bijgedragen aan het verminderen van de genderloonkloof voor werknemers in de toeleveringsketen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen verder in gesprek treden over de opvolging van de bindende overeenkomst in Cambodja. Daarnaast verwachten wij dat opvolging wordt gegeven aan de resultaten van het onderzoek naar de loonkloof tussen mannen en vrouwen.

Wat is de stand van zaken?

Afgelopen jaar spraken we met Inditex over onder andere de nieuwe 'Workers at the Centre' strategie van het bedrijf, het belang van het meten van de effectiviteit van deze strategie, en transparantie over uitkomsten. Hoewel Inditex met deze strategie leefbare lonen prioriteert en we positief zijn over de vooruitgang die het bedrijf op dit onderwerp boekt, zien we met name mogelijkheden tot verbetering rondom transparantie. Daarom stelden we hierover vragen op de aandeelhoudersvergadering, waaronder de vraag of Inditex een toeleverancierslijst en loondata van strategische toeleveranciers gaat publiceren.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Ook aankomend jaar zullen we verdere druk uitoefenen op de mate van transparantie van het bedrijf. Dit betreft transparantie over de effectiviteit en de voortgang op de gevoerde strategie, het transparant maken van loondata en het publiceren van een leverancierslijst.

**Shenzhou International
Group Holdings**

**In samenwerking met
PLWF**

**Sector
Textiel**

Wat is de stand van zaken?

Op verzoek van Shenzhou hebben we feedback gegeven op hun duurzaamheidsrapportage. Het rapport, gepubliceerd in 2024, liet goede verbeteringen zien ten opzichte van het voorgaande jaar, zoals het transparant maken van hun materialiteitsanalyse en de genomen acties op Health & Safety en Gender Equity. Helaas heeft het bedrijf na het leveren van feedback niet meer gereageerd op verschillende engagementverzoeken.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen verdere escalatiestappen nemen om aandacht te vragen voor de waarborging van mensenrechten en de dialoog te vervolgen.

VF

**In samenwerking met
PLWF**

**Sector
Textiel**

Wat is de stand van zaken?

Het engagement met VF is in 2024 afgerond, nadat het uit de portefeuille is gevallen.

Zalando

**In samenwerking met
PLWF**

**Sector
Textiel**

Wat is de stand van zaken?

Dit jaar is het engagement opgestart met Zalando. Het doel is om Zalando de arbeidsomstandigheden in de productieketen van het eigen merk te laten verbeteren, alsmede invloed uit te oefenen op de merken die via de webshop worden verkocht. Het is positief dat Zalando zich heeft gecommitteerd aan een tijdsgebonden doel: uiterlijk in 2033 wil Zalando waardig werk, een verantwoord inkoopbeleid en het betalen van een eerlijk deel van leefbare lonen voor het eigen merk waarborgen. Echter is het onderwerp leefbare lonen nog niet expliciet opgenomen in het mensenrechten statement van Zalando.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Begin 2025 zal een update van de verklaring omtrent mensenrechten plaatsvinden. We hebben er bij Zalando op aangedrongen om leefbare lonen, inclusief een gepaste definitie, op te nemen in de aangepaste mensenrechten verklaring. Daarnaast verwachten we van Zalando dat er stappen worden gemaakt op het vlak van transparantie.

Milieu engagementprogramma

Energietransitie

Doel

Het doel van dit programma is bedrijven te bewegen om hun klimaatstrategieën in lijn te brengen met de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs en om klimaatgerelateerde financiële risico's van de geselecteerde bedrijven te reduceren. Een aanvullende doelstelling van het programma is het opbouwen van kennis op het gebied van klimaat, milieu en de energietransitie binnen verschillende sectoren. Deze kennis gebruiken we ook als input voor verdere integratie van het thema milieu in onze beleggingsstrategie.

Ontwikkelingen

In 2024 zijn we van start gegaan met het vervolgprogramma Energietransitie. In dit programma is de focus verschoven van engagement met fossiele aanbieders van energie naar voornamelijk sectoren die nog veel fossiele energie gebruiken. Er is met bedrijven uit de cement-, chemie-, mijnbouw- en staalsector, evenals de overgebleven negen olie- en gasbedrijven en nutsbedrijven gesproken. We werken in de volgende samenwerkingsverband met andere financiële instellingen om gezamenlijk een groter en gedragen standpunt te maken in de gesprekken met bedrijven:

- Climate Action 100+: wereldwijde samenwerking voor klimaat engagement gericht op de 100 grootste uitstoters van CO₂.
- Dutch Climate Coalition: Nederlandse samenwerking voor klimaat engagement.
- IIGCC NZEI: Europese samenwerking voor klimaat engagement.
- Carbon Disclosure Project: initiatief ter bevordering van klimaat rapportages.
- ShareAction: samenwerking voor klimaat engagement met een focus op de chemie-sector.

Cemex

Sector Cement

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met Cemex over de strategie om minder CO₂ uit te stoten. Het bedrijf heeft op wetenschap gebaseerde CO₂-reductiedoelstellingen in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs. We hebben het bedrijf gevraagd om beter inzichtelijk te maken hoe het deze doelen zal halen. Het bedrijf stuurt op de korte termijn op biobrandstoffen en het reduceren van het gebruik van CO₂-intensieve materialen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We vragen Cemex om op meer detailniveau inzichtelijk te maken hoe investeringen in verschillende CO₂-reductie technieken bijdragen aan het behalen van haar doelstellingen.

Wat is de stand van zaken?

Het engagement CRH is in 2024 afgerond, nadat het uit de portefeuille is gevallen.

Wat is de stand van zaken?

Gedurende 2024 hebben we Heidelberg Materials meerdere malen verzocht om met ons in gesprek te gaan om inzicht te krijgen in hoe klimaatscenario's verwerkt worden in financiële verslaglegging. We verwachten van cementbedrijven dat ze duidelijk maken hoe verschillende klimaatrisico's worden doorgerekend. Heidelberg is terughoudend met het delen van informatie over de accountingstandaarden, daardoor is het lastig om een beeld te krijgen van hoe het bedrijf de klimaatrisico's inschat.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten van Heidelberg antwoord op onze vragen over de accountingstandaarden binnen een redelijke termijn. Daarnaast zien we graag meer rapportage over de status en haalbaarheid van de plannen voor CO₂-opvang.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 bevestigden de gesprekken met Holcim dat het bedrijf een koploper in de cementindustrie is. Eind 2024 kondigde Holcim aan haar Noord-Amerikaanse entiteit op de beurs te noteren. De Noord-Amerikaanse tak richt zich op bouwmaterialen en bouwoplossingen, terwijl de Europese tak zich meer richt op duurzame alternatieven voor cement en beton. Holcim gaf aan dat de Amerikaanse markt geïnteresseerd is in duurzaam materiaal, maar op een ander tempo dan Europa. Voor haar Europese entiteit zal het bedrijf een nieuwe SBTi (Science Based Target Initiative) doelstelling laten verifiëren, dat in lijn is met een 1,5-graden pad.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We vragen Holcim om beter inzicht te geven in de haalbaarheid van haar plannen om in de fabrieken CO₂ op te vangen om te voorkomen dat het in de atmosfeer terecht komt. Dit is een belangrijke pijler van de strategie om minder CO₂ uit te stoten.

Siam Cement**In samenwerking met
IIGCC NZEI****Sector
Cement****Wat is de stand van zaken?**

In 2024 hebben we twee keer met Siam Cement gesproken. Het bedrijf heeft een strategie die volgens de wetenschap in lijn is met een 2-graden scenario en werkt nu aan een strategie met CO₂-reductie in lijn met een 1,5-graden pad. Het opvangen en opslaan van CO₂, om te voorkomen dat dit in de atmosfeer terecht komt, lijkt nog niet haalbaar in Thailand door het achterblijven van de benodigde infrastructuur. We hebben het bedrijf gevraagd om meer duidelijkheid te geven over de groene investeringen. Verder spraken we met het bedrijf over Rondo, een warmtebatterij die de potentie heeft om de CO₂-uitstoot te verminderen voor de cement sector.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten dat Siam Cement zich blijft inzetten voor een doelstelling die overeenkomt met een door SBTi gevalideerd 1,5-graden doelstelling. Daarnaast sturen we aan op extra rapportage over hoe investeringen bijdragen aan het behalen van de klimaatdoelen.

TCC Group Holdings**Sector
Cement****Wat is de stand van zaken?**

Het engagement TCC bedrijf is in 2024 afgerond, nadat het uit de portefeuille is gevallen.

Air Liquide**In samenwerking met
ShareAction****Sector
Chemie****Wat is de stand van zaken?**

In 2024 spraken we Air Liquide over het formuleren van een scope 3 doelstelling. Air Liquide noemt het ontbreken van een geschikte methodologie als belangrijke reden voor het uitblijven van een scope 3 doelstelling. Het bedrijf rapporteert transparant over haar inspanningen in het kader van de energietransitie, en geeft steeds meer duidelijkheid over de manier waarop ze haar emissies gaat reduceren, inclusief voor scope 3.

Wat willen we zien in het komende jaar?

De engagementgesprekken zullen zich in 2025 richten op de transparantie van het bedrijf betreffende haar scope 3 emissies en haar ambities om deze te reduceren.

Arkema	In samenwerking met IIGCC NZEI	Sector Chemie
---------------	--	-------------------------

Wat is de stand van zaken?

We hebben meermaals contact gezocht met Arkema in 2024, maar dit heeft nog niet geleid tot een engagementgesprek. Het bedrijf is geen achterloper in de chemiesector, toch hechten we veel waarde aan het voeren van een constructieve dialoog met voorlopers om kennis op te bouwen. Het bedrijf kan meer duidelijkheid geven over hoe het haar emissiereductie doelstellingen verwacht te gaan bereiken.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten dat Arkema in 2025 meer transparantie biedt over haar Net Zero Transition Plan, met daarin haar tussentijdse reductiedoelstellingen, CO₂-reductiestrategie, en financiële planning.

BASF	In samenwerking met ShareAction, Climate Action 100+	Sector Chemie
-------------	---	-------------------------

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met BASF over de uitdagingen rondom het stellen van een scope 3 reductiedoelstelling. Het bedrijf geeft aan dat de grote diversiteit in producten het lastig maakt de scope 3 uitstoot in kaart te brengen en te beïnvloeden, en communiceert niet langer duidelijke tijdspaden over de termijn waarop dit mogelijk wordt. Daarnaast kwam de strategie van het bedrijf rondom het vergroten van het gebruik van niet-fossiele grondstoffen aan de orde, waarbij het positief is dat deze ontwikkeling een meer prominente rol krijgt in de duurzaamheidsstrategie van het bedrijf.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zullen de engagementgesprekken met BASF de nadruk leggen op het nieuwe CSRD-klimaattransitieplan. Ook zullen de gesprekken zich richten op het formuleren van een scope 3 doelstelling.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met Dow over het stellen van een scope 3 doelstelling, waarbij het bedrijf aangaf dat het verzamelen van accurate data een uitdaging blijft. Daarnaast spraken we over de strategie van het bedrijf rondom het gebruik van niet-fossiele grondstoffen, waarbij het bedrijf aangeeft dat de mogelijkheden hiertoe sterk locatie afhankelijk zijn. We willen graag inzicht krijgen in hoe Dow zich inzet om in alle regio's waar zij actief is bij te dragen aan gunstige omstandigheden voor de inkoop van niet-fossiele grondstoffen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal de nadruk van het engagement liggen op de wijze waarop Dow kan bijdragen aan gunstige omstandigheden voor de inkoop van niet-fossiele grondstoffen. Daarnaast verwachten we meer transparantie van het bedrijf over de financiële planning ter ondersteuning van haar klimaatstrategie.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met DuPont over de scope 3-emissies. Als chemiebedrijf vormen deze emissies het grootste deel van de totale uitstoot, vooral door de inkoop van producten. Het is positief dat DuPont emissiedoelstellingen heeft op al haar emissie scopes.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten dat DuPont komend jaar haar transitieplan verbetert door meer transparantie te geven over hoe scope 3 emissiereductiedoelstellingen behaald gaan worden, en door de transitiestrategie financieel te onderbouwen.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met Evonik over de strategie voor het verminderen van emissies. De huidige doelstellingen zijn volgens het SBTi in lijn met een 2-graden scenario. Het bedrijf werkt aan een strategie die past bij een 1,5-graden pad. Hierbij is het reduceren van scope 3-emissies een centraal element, omdat de inkoop van grondstoffen een belangrijke bijdrage levert aan de totale uitstoot. Het is positief dat Evonik transparant is over haar strategie, hoewel er verbeterpunten zijn met betrekking tot de financiële onderbouwing van de strategie.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Onze engagementgesprekken zullen zich in 2025 richten op de onderbouwing van Evonik haar klimaattransitieplan. Dit omvat verschillende acties voor CO₂-reductie, waaronder engagement met leveranciers om de scope 3-emissies te verminderen.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met Linde over het formuleren van een scope 3-reductiedoelstelling, en transparantie over haar lobbyactiviteiten. Het is positief dat het bedrijf aangaf zich vast te houden aan het doel om in 2025 of 2026 een scope 3-doelstelling te zetten. Linde weigerde in 2024 een aandeelhoudersresolutie die het bedrijf verzocht om een analyse van haar lobbyposities en lidmaatschappen van brancheverenigingen te maken. Hierdoor werd transparantie over lobbypraktijken een belangrijk thema binnen het engagement met Linde, waarbij we verschillende best practices met het bedrijf hebben gedeeld.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten dat Linde in 2025 haar langetermijn-reductiedoelstellingen ontwikkelt, en meer transparantie geeft over haar (historische) emissies. Daarnaast verwachten we transparantie over de benodigde kapitaalinvesteringen om de reductiedoelstellingen te behalen.

Mitsubishi Chemical	In samenwerking met IIGCC NZEI	Sector Chemie
----------------------------	--	-------------------------

Wat is de stand van zaken?

Mitsubishi Chemical heeft in 2024 niet gereageerd op ons verzoek tot engagement. We hechten veel waarde aan het voeren van een constructieve engagement met bedrijven. In dit geval biedt het bedrijf in haar duurzaamheidsrapporten onvoldoende transparantie over haar transitiestrategie. Via engagement kan dit verder opgehelderd worden.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten dat Mitsubishi Chemical met ons in gesprek treedt over haar klimaatambities en transitiestrategie. Gebeurt dit niet, dan kunnen wij escalatiemiddelen inzetten op de aandeelhoudersvergadering.

Mitsui Chemicals	In samenwerking met IIGCC NZEI	Sector Chemie
-------------------------	--	-------------------------

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we Mitsui Chemical over het verminderen en completer rapporteren van scope 3-emissies, het bedrijf deed nog geen toezeggingen omtrent het stellen van een reductiedoelstelling op scope 3. Mitsui rapporteert over acties om scope 1- en 2-emissies te reduceren, het bedrijf kan deze verschillende activiteiten nog kwantificeren en de strategie financieel onderbouwen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Onze engagementgesprekken zullen zich in 2025 richten op het Net Zero Transition Plan van Mitsui Chemicals, waaronder de CO₂-reductiestrategie, het formuleren van doelstellingen en de benodigde kapitaalinvesteringen.

Nutrien

Sector
Chemie

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we twee keer met Nutrien. Het bedrijf heeft vooruitgang geboekt op het berekenen van haar scope 3-emissies, maar blijft afwachtend in het formuleren van een scope 3-doelstelling, mede door het ontbreken van een methodologie voor de chemische sector. Daarnaast spraken we over hoe Nutrien in gesprek gaat met leveranciers over de CO₂-intensiteit van producten die het inkoopt. Dit is een belangrijk element in de reductiestrategie van het bedrijf.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Onze engagementgesprekken zullen zich in 2025 focussen op de implementatie van, en transparantie over de CO₂-reductiestrategie van Nutrien en de bijbehorende kapitaalinvesteringen om de doelstellingen te bereiken.

Sumitomo Chemical

Sector
Chemie

Wat is de stand van zaken?

Het engagement Sumitomo Chemical is in 2024 afgerond, nadat het uit de portefeuille is gevallen.

Yara International

In samenwerking met
ShareAction

Sector
Chemie

Wat is de stand van zaken?

Yara kondigde aan in haar aankomende jaarverslag gedetailleerder te rapporteren over de verschillende CO₂-reductietechnologieën die het onderzoekt en ontwikkelt. Dit is een positieve ontwikkeling. Omdat er veel onzekerheid bestaat over hoe het aanbod en de prijs van hernieuwbare energie zich ontwikkelt, wil het bedrijf op dit moment geen harde doelstellingen of concrete strategie communiceren waarmee ze aangeeft hoe ze haar afhankelijkheid van fossiele grondstoffen gaat afbouwen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Onze engagementgesprekken in 2025 zullen de nadruk leggen op het belang van een wetenschappelijk onderbouwde scope 3-doelstelling voor het bedrijf. Daarnaast verwachten we meer transparantie vanuit Yara over haar lobby activiteiten.

Anglo American**In samenwerking met**
Climate Action100+**Sector**
Mijnbouw**Wat is de stand van zaken?**

In 2024 spraken we met Anglo American over de vernieuwde strategie die zich richt op metalen en mineralen voor de energie en voedseltransities. Om het bedrijf duurzaam te hervormen wordt er afscheid genomen van de bedrijfsonderdelen voor staalmakende kolen, platina en diamanten. We hebben besproken of de verduurzamingsmaatregelen van de te verkopen bedrijfsonderdelen en het personeel behouden blijven.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen het engagement in 2025 richten op het verder in lijn brengen van de kapitaalinvesterings met de CO₂-reductiedoelstellingen. Daarnaast verwachten we dat het bedrijf stappen neemt om meer gebruik te maken van materieel dat niet afhankelijk is van fossiele brandstoffen.

Boliden**In samenwerking met**
IIGCC**Sector**
Mijnbouw**Wat is de stand van zaken?**

We spraken in 2024 met Boliden over een verbeterde rapportage over de energietransitie strategie, die al wel in lijn is met het SBTi. Ook hebben we een bezoek gebracht aan de grootste kopermijn van Boliden in Zweden om kennis op te doen over de nieuwste innovaties op het gebied van duurzaamheid in de mijnbouw- en staalsector.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Onze engagementgesprekken zullen zich in 2025 focussen op het verduidelijken van de tijdlijn voor de afbouw van fossiele brandstoffen en de verduurzaming van twee onlangs aangekochte mijnen in Zweden en Portugal.

Caterpillar**Sector**
Mijnbouw**Wat is de stand van zaken?**

We spraken in 2024 met Caterpillar over CO₂-reductiedoelstellingen. Ondanks dat Caterpillar heeft aangegeven dat duurzaamheid een integraal onderdeel is van de strategie, is de CO₂-reductiedoelstelling voor 2030 al behaald. Caterpillar is daarnaast ook niet bereid om scope 3-doelstellingen te communiceren. Het bedrijf zegde wel toe de kapitaalinvesterings die in elektrische voertuigen wordt gedaan te publiceren. Het engagement met Caterpillar is in 2024 afgerond omdat het bedrijf is uitgesloten wegens onsuccesvolle dialoog in een ander engagementprogramma.

Ganfeng Lithium Group**In samenwerking met**
IIGCC NZEI**Sector**
Mijnbouw**Wat is de stand van zaken?**

Ganfeng Lithium heeft in 2024 niet gereageerd op ons verzoek tot engagement en onze vragen over de strategie van het bedrijf.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten van Ganfeng Lithium een reactie op onze engagementverzoeken. Gebeurt dat niet, dan kunnen wij escalatiemiddelen inzetten.

Hindalco Industries**In samenwerking met**
Dutch Climate Coalition**Sector**
Mijnbouw**Wat is de stand van zaken?**

Hindalco gebruikt veel energie voor haar aluminiumovens. Om de CO₂-uitstoot te reduceren zet Hindalco in op hernieuwbare energie, maar wordt beperkt door het onstabiele netwerk in India. Het bedrijf onderzoekt ondertussen elektriciteitsvoorziening en opslag in de vorm van waterkracht, batterijen of kernenergie. Hindalco stelt moeilijk te kunnen rapporteren over kapitaalinvesteringen, omdat zij zelf geen energie produceert. We hebben Hindalco aangemoedigd om desondanks meer duidelijkheid te geven over het actieplan om de afhankelijkheid van kolen af te bouwen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de engagementgesprekken blijven focussen op verbeterde rapportage over de transitieplannen. We hopen met name meer inzicht te krijgen in hoe het bedrijf met leveranciers werkt om het energieaanbod te verduurzamen.

Press Metal Aluminium Holdings**In samenwerking met**
CDP**Sector**
Mijnbouw**Wat is de stand van zaken?**

Press Metal heeft in 2024 niet gereageerd op ons verzoek tot engagement.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten Press Metal een reactie op onze engagementverzoeken. Gebeurt dat niet, dan kunnen wij escalatiemiddelen inzetten.

Rio Tinto**In samenwerking met**
Climate Action 100+**Sector**
Mijnbouw**Wat is de stand van zaken?**

We spraken in 2024 met Rio Tinto over de strategie om de CO₂-uitstoot van ijzererts afnemers (staalproducenten) te reduceren. We hebben vragen gesteld over de betrouwbaarheid van de scope 3-doelstelling om 20 tot 30% van de CO₂-emissies uit hoogovens te verminderen. Rio Tinto bevestigde de betrouwbaarheid van de doelstelling. Ook heeft Rio Tinto aangegeven snel meer te investeren in duurzame energieopwekking voor de eigen operaties.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de engagementgesprekken focussen op de voortgang van de strategie en de verdere elektrificatie van het materieel om afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af te bouwen.

Sandvik**In samenwerking met**
IIGCC**Sector**
Mijnbouw**Wat is de stand van zaken?**

Sandvik bereidt zich voor op toekomstige naleving van CSRD en heeft haar doelstellingen laten valideren door SBTi. Sandvik ziet mogelijkheden om duurzame mijnbouwoplossingen te bieden en streeft ernaar om hiervoor 4 tot 5% van de omzet toe te wijzen aan Research & Development. Het bedrijf ziet de achterblijvende vraag naar duurzame oplossingen als grootste uitdaging.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten van Sandvik dat zij transparant blijft rapporteren over haar strategie.

Sumitomo Metal Mining (SMM)**In samenwerking met
IIGCC NZEI****Sector
Mijnbouw****Wat is de stand van zaken?**

De netto nul doelstelling van SMM richt zich enkel op scope 1 en 2-emissies. We hebben het bedrijf gevraagd of deze doelstelling uitgebreid kan worden naar alle relevante uitstoot. SMM zegt geen scope 3-doelstelling te kunnen zetten wegens dataproblemen bij leveranciers, maar zegt wel te werken aan het verminderen van scope 3-uitstoot door samen te werken in de waardeketen. Het bedrijf is terughoudend in het delen van concrete acties en investeringen, en benadrukt de focus op zowel economische als klimaatdoelen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten van SMM dat het alle relevante emissies in kaart brengt, en vervolgens een plan opstelt om deze te reduceren.

CLP Holdings**In samenwerking met
IIGCC NZEI****Sector
Nuts****Wat is de stand van zaken?**

Een belangrijk doel van de engagements in de nutssector is de uitfasering van kolen energiecapaciteit. CLP gaf aan dat het veel heeft gedaan aan de uitfasering van kolen, maar dat ze afhankelijk is van overheden voor het sluiten van kolencentrales. De laatste kolenfabriek in Australië sluit per 2040, wat niet voldoende is voor SBTi 1,5-graden validatie, maar wel in lijn is met een 'ruim onder 2-graden' pad.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten van CLP dat het meer inzicht geeft in hoe het met overheden onderhandelt over de uitfasering van de kolen capaciteit. Daarnaast sturen we op beperking van nieuwe investeringen in fossiele capaciteit.

E.ON**In samenwerking met**
Climate Action 100+**Sector**
Nuts**Wat is de stand van zaken?**

E.ON heeft doelstellingen voor scope 1 en 2-uitstoot en een netto nul doelstelling op scope 3 (gasverkoop), maar tussentijdse doelstellingen voor scope 3 ontbreken. E.ON verwacht een verschuiving naar elektrificatie in haar gasverkoopactiviteiten. We hebben het bedrijf gevraagd om meer duidelijkheid te geven over de concrete plannen om de scope 3-uitstoot te verminderen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten van E.ON dat het de doelstelling voor gasverkoop verder detailleert en een concreet actieplan publiceert.

Enel**In samenwerking met**
Climate Action100+**Sector**
Nuts**Wat is de stand van zaken?**

Enel gaf in het engagement aan dat het haar strategie heeft aangepast om de elektrificatie in Zuid-Europa te verbeteren, met uitfasering van kolen tegen 2027 en gas tegen 2040. Enel zet in op investeringen in het elektriciteitsnet en batterijcapaciteit om hernieuwbare energie te ondersteunen. Het bedrijf stelt afhankelijk te zijn van de Italiaanse overheid voor het volledig uitfasen van kolen, we hebben het bedrijf gevraagd om meer duidelijkheid over de voortgang van de uitfasering.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten van Enel dat het naast een plan voor het uitfasen van kolen ook een gedetailleerd plan opstelt om de gascapaciteit uit te faseren en hier publiekelijk over rapporteert.

Wat is de stand van zaken?

In het engagement maakte Enexis duidelijk dat de grootste knelpunten voor het aanpassen van het netwerkpersoneel, materiaal en vergunningen zijn. Enexis werkt samen met de overheid en branchegenoten om de netwerkcapaciteit te beheren en verwacht dat groene moleculen (groene gasen en waterstof) een rol blijven spelen in de toekomst.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken met Enexis richten op de voortgang en eventuele obstakels van de transitieplannen.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 hebben we, als onderdeel van het engagement, vragen gesteld op de aandeelhoudersvergadering van ENGIE. Hier kwam onder andere aan de orde of de geplande nieuwe gascentrales bij het CO₂-reductieplan van ENGIE passend zijn. ENGIE gaf aan dat gascentrales in Europa worden ingezet om de wisselende generatiecapaciteit van hernieuwbare energie op te vangen. In de tweede helft van 2024 is er samen met het CA100+ collectief, meerdere malen gesproken over de mogelijkheid om ENGIE's ambities voor het reduceren van emissies komend jaar te gaan verhogen. Ook de verdere concretisering van de Just Transition ambities en stakeholder engagement kwamen aan de orde.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten van ENGIE dat het in 2025 een ambitieuze nieuwe klimaatstrategie presenteert en ter stemming voorlegt aan haar aandeelhouders.

National Grid**In samenwerking met**
Climate Action 100+**Sector**
Nuts**Wat is de stand van zaken?**

We spraken in 2024 met National Grid over het uitschakelen van haar fossiele capaciteit. National Grid beheert gas- en oliecentrales in de Verenigde Staten, hiervoor zijn geen concrete plannen gemaakt. Het bedrijf zegt afhankelijk te zijn van lokale overheden. In het Verenigd Koninkrijk beheert National Grid enkel het elektriciteitsnetwerk. We hebben het bedrijf gevraagd meer inzicht te geven in hoe het investeert in het vergroten van de capaciteit en efficiëntie van het netwerk.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de engagementgesprekken blijven richten op verbeterde transparantie over hoe het netwerk in het Verenigd Koninkrijk wordt voorbereid op de energietransitie en hoe de uitschakeling van fossiele energie generatie verloopt.

Naturgy Energy Group**Sector**
Nuts**Wat is de stand van zaken?**

Het engagement Naturgy Energy is in 2024 afgerond, nadat het uit de portefeuille is gevallen.

Nederlandse Gasunie**Sector**
Nuts**Wat is de stand van zaken?**

Nederlandse Gasunie gaf in het engagement aan een verschuiving van prioriteiten te zien, waarbij waterstofprojecten zijn uitgesteld, terwijl projecten om CO₂ af te vangen naar voren worden gehaald. Nederlandse Gasunie onderzoekt daarnaast waterstofproductie op zee via het Poseidon-project. We hebben feedback gegeven op het nieuwe klimaatplan en hoe het bedrijf beter kan rapporteren over de investeringsplannen in de energietransitie.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken met Nederlandse Gasunie blijven richten op de voortgang en eventuele obstakels van de transitieplannen.

RWE**In samenwerking met**
Climate Action 100+**Sector**
Nuts**Wat is de stand van zaken?**

We spraken in 2024 intensief met RWE, voornamelijk over een verbetering van de verslaglegging. Ook is er gesproken over het veranderende investeringsklimaat in de Verenigde Staten en Duitsland. RWE heeft als doel gesteld om de laatste kolencentrale uit beheer te doen uiterlijk in 2030, in het engagement houden wij toezicht op de voortgang van deze doelstelling, en verwachten we dat het bedrijf zorgt voor een eerlijke vertrek- of overgangsregeling voor de werknemers. RWE heeft aan ons bevestigd dat de kolenuitfasering op een eerlijke en goede manier verloopt.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken met RWE blijven richten op verbetering van rapportage, onder andere over de risico's van een niet ordentelijke energietransitie.

Snam**In samenwerking met**
IIGCC**Sector**
Nuts**Wat is de stand van zaken?**

We spraken in 2024 met Snam over de doelstellingen, strategie en kapitaalinvesteringen van het bedrijf. De nieuwe doelstellingen zijn gebaseerd op de SBTi-methodologie. De CO₂-reductiestrategie van Snam heeft een focus op het transport van waterstof en biomethaan. We hebben het bedrijf gevraagd om gedetailleerdere verwachtingen over de gasvraag in de publieke rapportage op te nemen, met daarin een toelichting hoe dit aansluit bij de energietransitiestrategie van Snam.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken met Snam blijven richten op de verbetering van rapportage, onder andere over de voortgang van de uitrol het netwerk voor waterstof en biomethaan.

Wat is de stand van zaken?

Met TenneT spraken we over de CO₂- uitstoot voor scope 1, 2 en 3, de strategie en investeringsplannen. TenneT implementeert de klimaatambities van de Nederlandse overheid. Het bedrijf heeft toegezegd in haar jaarverslag 2023 de scope 3-verslaglegging uit te breiden. Een uitgebreide scenario analyse zal in de CSRD-verslaglegging verschijnen bij de publicatie van het jaarverslag van 2024.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken met TenneT blijven richten op de verbetering van rapportage, we kijken uit naar de CSRD-verslaglegging.

Aker BP**In samenwerking met**
IIGCC**Sector**
Olie & Gas**Wat is de stand van zaken?**

Er is een engagementgesprek geweest met Aker BP waarin is gesproken over de strategie voor afvangen van CO₂, scope 3-doelstellingen en methaan uitstoot. De strategie voor CO₂-opslag begint vorm te krijgen, maar het bedrijf kan hier nog geen doelstellingen op zetten.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken met Aker BP blijven richten op de ontwikkeling van de strategie voor CO₂ opslag, ook spreken we verder over de ontwikkeling van scope 3-doelstellingen.

BP**In samenwerking met**
Climate Action 100+**Sector**
Olie & Gas**Wat is de stand van zaken?**

We spraken in 2024 met BP over de verlegde focus van het bedrijf naar een grotere waarde en groei. Het bedrijf heeft uitgesproken dat het verwacht in de toekomst meer te investeren in olie- en gasproductie, terwijl het bedrijf eerder industrie leidende doelstellingen had op duurzame investeringen. Wij hebben ons kritisch opgesteld over deze beslissing en strategische draai, zeker omdat het originele plan nog maar kort van kracht was.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Onze engagementgesprekken zullen zich in 2025 focussen op de aangekondigde strategiewijzigingen en het schrappen van doelstellingen voor CO₂-reductie. Ook worden er escalatiestappen voorbereid.

Enbridge	In samenwerking met Climate Action 100+	Sector Olie & Gas
----------	--	----------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Enbridge over de aankoop van drie gasdistributiebedrijven in Noord-Amerika. We hebben erop aangedrongen bij Enbridge dat na het afronden van de aankoop het zetten van een CO₂-reductiedoelstelling op scope 3-emissies. Ook hebben we voorbeelden gedeeld van hoe andere olie- en gasbedrijven rapporteren over klimaatrisico's.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken blijven richten op het zetten van scope 3 doelstellingen. Mocht dit in 2025 niet het geval zijn, dan worden er escalatiestappen voorbereid.

Eni	In samenwerking met Climate Action100+	Sector Olie & Gas
-----	---	----------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Eni over de voortgang van de netto nul strategie. Eni blijft investeren in nieuwe gasvelden om het wegvallen van Russisch gas op te vangen. Het bedrijf kan desondanks blijven vasthouden aan een industrie leidend 35% absolute CO₂-reductiedoelstelling. Daarnaast is er gesproken over de strategie om bedrijfsonderdelen stapsgewijs te verkopen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken blijven richten op een verdere groei van productie van duurzame energie en brandstoffen. Daarnaast zal er getoetst worden of het bedrijf in lijn blijft met de CO₂-reductiedoelstellingen.

Equinor	In samenwerking met Climate Action100+	Sector Olie & Gas
---------	---	----------------------

Wat is de stand van zaken?

We voerden in 2024 een intensieve dialoog met Equinor over de klimaatstrategie, waaronder een bezoek aan de strategiedag en een bezoek van Equinor aan ons kantoor. We hebben vragen gesteld over de groeidoelstellingen voor de internationale olie- en gasproductie. Ook zijn er gesprekken gevoerd over de problemen in de windenergie markt.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken richten op de strategiewijzigingen die zijn aangekondigd door Equinor voor 2025.

Galp Energia**In samenwerking met**
IIGCC**Sector**
Olie & Gas**Wat is de stand van zaken?**

We spraken in 2024 met Galp Energia over de grote olievondst van het bedrijf in Namibië. Door deze vondst zijn alle CO₂-reductiedoelstellingen opgeschort, in afwachten van de afronding van het exploratieproces. Ook verwacht Galp Energia een groot deel van het veld door te verkopen aan andere oliebedrijven. We hebben aangegeven te verwachten dat een belangrijk onderdeel van de opbrengsten van verkoop gaat naar investeringen gerelateerd aan de energietransitie.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken blijven richten op de nieuwe energietransitie strategie van Galp Energia.

Neste**In samenwerking met**
IIGCC**Sector**
Olie & Gas**Wat is de stand van zaken?**

We spraken in 2024 met Neste over de in zwaar weer verkerende biobrandstoffen industrie. Neste is de grootste leverancier van biobrandstoffen wereldwijd en staat onder druk door een groter aanbod van Chinese en Amerikaanse biobrandstoffen. Er is gekozen om investeringsbeslissingen los te trekken van de CO₂-reductiestrategie. We hebben er bij Neste op aangedrongen om vast te houden aan de strategie.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken blijven richten op de voortgang van de strategie. Daarnaast vragen we van Neste ook om CO₂-reductiedoelstellingen te zetten die lopen tot 2050.

OMV**Sector**
Olie & Gas**Wat is de stand van zaken?**

In 2024 spraken we intensief met OMV bij een bezoek aan de strategiedag en een bezoek van OMV aan ons kantoor. OMV maakt een transitie door van olie- en gasbedrijf naar chemiebedrijf. De klimaatstrategie richt zich op een reductie van de absolute CO₂-uitstoot. 50% van de omzet van OMV moet in 2030 uit chemie komen, wat het effectief geen energiebedrijf meer maakt.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken blijven richten op de voortgang van de strategie.

Shell	In samenwerking met Climate Action100+	Sector Olie & Gas
--------------	--	-----------------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 intensief met Shell over de gewijzigde klimaatstrategie. Shell vindt dat duurzame projecten meer rendabel moeten worden en is daarom kritischer geworden over nieuwe investeringen. Ook is de bouw van een biobrandstoffenfabriek in Rotterdam stilgezet. Tot slot is er gesproken over de aankoop van een groot aantal CO₂-certificaten (verhandelbare rechten die bedrijven en organisaties kopen om hun CO₂-uitstoot te compenseren) om de CO₂-reductiedoelstelling voor 2023 te halen, en over het opnemen van LNG-verkopen in de remuneratiedoelstellingen voor het bestuur.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken blijven richten op een verbetering van de CO₂-reductiedoelstellingen en verslaglegging over de strategie.

BlueScope Steel	In samenwerking met Climate Action100+	Sector Staal
------------------------	--	------------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Bluescope over de reductiedoelstellingen, de energietransitiestrategie en de bijbehorende investeringen. Bluescope verwacht beter te kunnen gaan rapporteren over de transitiepaden die nodig zijn per fabriek, dat geeft investeerders meer inzicht over de status van de transitie en wat nodig is voor verdere CO₂-reductie.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken richten op de nieuwe fabriek NeoSmelt van Bluescope, in samenwerking met Rio Tinto en BHP. Ook zullen we ons richten op andere kapitaalinvesteringen die de energietransitie bevorderen.

China Steel	In samenwerking met Climate Action 100+, Dutch Climate Coalition	Sector Staal
--------------------	---	------------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met China Steel over de reductiedoelstellingen en de klimaatstrategie. We spraken het bedrijf over de waarde van validatie van de reductiedoelstellingen door SBTi en over de scope 3 reductiedoelstellingen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken richten op het toenemende gebruik van schrootmateriaal. Daarnaast zullen we het bedrijf vragen om uitgesplitst per technologie te rapporteren over de verwachte bijdrage aan de energietransitie.

Nippon Steel	In samenwerking met Climate Action 100+, Dutch Climate Coalition	Sector Staal
---------------------	---	------------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Nippon Steel over de emissiereductiedoelstellingen en de klimaatstrategie. Nippon Steel stelt hoge uitstoot-eisen aan de operationele faciliteiten in Japan, maar daarbuiten is er ruimte voor verbetering. Daarnaast is Nippon voornemens om waterstof aan de productieprocessen toe te voegen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken blijven richten op de voortgang van de klimaatstrategie en verdergaande rapportage over de strategie, zowel in Japan als daarbuiten.

Nucor Corp	In samenwerking met Dutch Climate Coalition	Sector Staal
-------------------	---	------------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Nucor Corp over reductiedoelstellingen en de klimaatstrategie. Nucor heeft nog geen volledige scope 3-rapportage, daar hebben we bij het bedrijf wel op aangedrongen. Nucor werkt samen met nutsbedrijven in het verduurzamen van lokale elektriciteitsvoorziening in de Verenigde Staten.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen ons in de gesprekken richten op de klimaatstrategie. We zouden graag zien dat het bedrijf kwantificeert wat de relatieve bijdrage van de verschillende activiteiten aan de reductiedoelstellingen gaat zijn.

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Voestalpine over reductiedoelstellingen en de klimaatstrategie. Voestalpine maakte ons duidelijk dat het naar netto nul wil bewegen, wij hebben erop aangedrongen dat een doelstelling die is gevalideerd door SBTi daaraan bijdraagt. Ook hebben we gevraagd om verdergaande rapportage over de specifieke bijdrage van CO₂-reducerende activiteiten van het bedrijf. Het engagement Voestalpine is eind 2024 afgerond, nadat het uit de portefeuille is gevallen.

Biodiversiteit

Doel

Met het engagementprogramma biodiversiteit sturen we op rapportage en het zetten van doelstellingen door bedrijven, in lijn met de doelstellingen die zijn vastgesteld in het Kunming-Montreal Global Biodiversiteit Framework. Het Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD)-framework en het ontwikkelen van Science Based Targets for nature bieden handvatten voor bedrijven om het tegengaan van biodiversiteitsverlies op te nemen in de bedrijfsactiviteiten. Het doel is het verminderen van de negatieve impact van bedrijven op biodiversiteit en bij te dragen aan het herstel van natuur.

Ontwikkelingen

Het afgelopen jaar hebben we engagement gevoerd met bedrijven via drie verschillende samenwerkingsverbanden. Het door Cardano opgerichte initiatief 'Satellite-based engagement towards zero-deforestation' is gericht op ontbossingsrisico's in de waardeketen van bedrijven. Via het FAIRR-initiatief spreken we met bedrijven over de noodzakelijke transitie van dierlijke eiwitten naar plantaardige eiwitten. Binnen Nature Action 100 engagen we met bedrijven die een hoge impact hebben op biodiversiteit, al dan niet via directe bedrijfsactiviteiten of in de waardeketen.

werken in de volgende samenwerkingsverband met andere financiële instellingen om gezamenlijk een groter en gedragen standpunt te maken in de gesprekken met bedrijven:

- Cardano initiatief 'Satellite-based engagement towards zero-deforestation': samenwerking tussen Cardano en Satelligence, waarbij satellietbeelden en kunstmatige intelligentie gebruikt worden om wereldwijde ontbossing en oorzaken daarvan in kaart te brengen.
- Nature Action 100: het keren van natuur- biodiversiteitsverlies tegen 2030 in belangrijke sectoren.
- FAIRR (Farm Animal Investment Risk & Return): ESG-risico's en kansen bij intensieve veehouderij en voedselproductie, met een sterke focus op biodiversiteit.

Unilever	In samenwerking met Cardano initiatief 'Satellite-based engagement towards zero- deforestation'	Sector Huishoudelijke en Persoonlijke Verzorgingsproducten
-----------------	---	--

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Unilever over de afgezwakte duurzaamheidsdoelstelling waarbij met name de aanpassingen op plasticreductie en leefbaar inkomen in de keten het engagement op biodiversiteit raken. Daarnaast heeft Unilever, na het doen van significante investeringen in de keten, zich uitgesproken tegen uitstel van Europese ontbossingswetgeving.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal met Unilever worden gesproken over het uitvoeren van een afhankelijkheden- en impactanalyse en de impact daarvan op huidige doelstellingen. Ook zal kritisch worden gekeken naar de voortgang op de (afgezwakte) duurzaamheidsdoelstellingen die biodiversiteit raken.

BASF SE	In samenwerking met Nature Action 100	Sector Materialen
----------------	---	-----------------------------

Wat is de stand van zaken?

In 2024 hebben we de uitkomsten van de Nature Action 100 benchmark besproken met BASF en is eerste feedback opgehaald. Hoewel BASF biodiversiteit aankaart als een belangrijk onderwerp, stelt het bedrijf dat biodiversiteit niet materieel is. BASF heeft een werkgroep aangesteld om te adviseren op dit onderwerp, maar is nog niet gestart met een afhankelijkheden- en impactanalyse voor biodiversiteit. Wel heeft het bedrijf een doelstelling op water en ontbossing gezet.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 willen we van BASF een plan zien voor het implementeren van een overkoepelende strategie op biodiversiteit, aan de basis waarvan een afhankelijkheden- en impactanalyse staat. Het bedrijf is op zoek naar goede voorbeelden en datamogelijkheden om dit proces te starten, de investeerdersgroep zal hiervoor suggesties doen.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is het engagement met Celanese opgestart en hebben we een analyse gemaakt van de belangrijkste punten waarop het bedrijf achterloopt. Het bedrijf heeft in haar Sustainability rapport 2023 het belang van het verminderen van milieueffecten erkend en een watergerelateerd doelstelling voor 2030 gesteld. Echter, een overkoepelende toezegging die specifiek biodiversiteitsverlies tegen 2030 adresseert en voorkomt, is niet gepubliceerd. Celanese heeft in het nieuwe rapport aangegeven een assessment uitgevoerd te hebben, maar rapporteert hier verder niet over.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zullen we Celanese benaderen voor een eerste gesprek, met als primair doel verdere informatie te vergaren over hun assessment van natuurafhankelijkheden en de impact van hun bedrijfsactiviteiten.

Wat is de stand van zaken?

Het engagement met DSM-Firmenich is gestart in 2024 via het samenwerkingsverband Nature Action 100. We spraken het bedrijf over de CSRD-rapportage, waarbij E4 (biodiversiteit) als niet-materieel wordt beschouwd, en het uitwerken van een strategie op het thema biodiversiteit. DSM-Firmenich toont bereidheid om stappen te zetten in 2025.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal de focus liggen op de verdere ontwikkeling van de strategie op biodiversiteit door DSM-Firmenich. Het bedrijf zal een assessment uitvoeren van afhankelijkheden, risico's en kansen, en voortgangsd doelstellingen delen. We zullen deelnemen aan de ESG Investor Day en vervolggesprekken organiseren om de voortgang te monitoren en verdere stappen te bespreken.

Carrefour	In samenwerking met FAIRR	Sector Retail
-----------	------------------------------	------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Carrefour over het in kaart brengen van het emissiereductiepotentieel van de eiwittransitie en het zetten van doelstellingen op het verminderen van dierlijke eiwitten. Carrefour heeft het aandeel van dierlijke eiwitten in scope 3-emissies in kaart gebracht en haar doelstelling op de verkoop van plantaardige eiwitten aangescherpt (€650 miljoen in 2026).

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zullen we met Carrefour spreken over het zetten van een doelstelling op het ratio dierlijke versus plantaardige eiwitten, uitdagingen op regionaal niveau en hoe Carrefour toeleveranciers begeleidt in de transitie naar duurzamere praktijken.

Costco Wholesale	In samenwerking met Nature Action 100	Sector Retail
------------------	--	------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Costco over de verwachtingen van het engagement, het gebrek aan responsiviteit van het bedrijf en verbetering van transparantie in duurzaamheidsrapportage.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We vragen Costco om een gedetailleerde strategie op het onderwerp biodiversiteit op te stellen, op basis van de indicatoren uit de Nature Action 100 benchmark. Daarnaast vragen we Costco in kaart te brengen in hoeverre de eiwittransitie kan bijdragen aan het verkleinen van de scope 3-uitstoot van het bedrijf.

Koninklijke Ahold Delhaize

In samenwerking met
Nature Action 100, FAIRR

Sector
Retail

Wat is de stand van zaken?

Ahold is in 2024 gestart met het in kaart brengen van biodiversiteit afhankelijkheden en impacts en wil daar in 2025 over rapporteren. Daarnaast voert Ahold een -analyse uit voor het zetten van SBTN nature targets. Ook zet Ahold voor alle Europese merken een doelstelling op het ratio dierlijke versus plantaardige eiwitten.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 willen we van Ahold de resultaten op de impact- en afhankelijkheden analyse zien en vervolgstappen op het zetten van biodiversiteit doelstellingen. Ook willen we de uitwerking van de eiwitstrategie zien voor Europese merken en plannen om deze uit te breiden naar andere regio's.

Kroger

In samenwerking met
Nature Action 100, FAIRR

Sector
Retail

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Kroger over de zes focusgebieden van de Nature Action 100 benchmark. We hebben geconcludeerd dat Kroger nog in de beginfase zit van het ontwikkelen van een strategie op biodiversiteit. We hebben Kroger gevraagd te starten met een TNFD-assessment en het in kaart brengen van afhankelijkheden en impacts.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We vragen Kroger om een gedetailleerde strategie op het onderwerp biodiversiteit, op basis van de indicatoren uit de Nature Action 100 benchmark. Daarnaast vragen we Kroger in kaart te brengen in hoeverre de eiwittransitie kan bijdragen aan het verkleinen van de scope 3 uitstoot van het bedrijf.

Target	In samenwerking met Nature Action 100	Sector Retail
---------------	---	-------------------------

Wat is de stand van zaken?

In 2024 hebben we de uitkomsten van de Nature Action 100 benchmark analyse besproken met Target, waaronder het feit dat Target veel toezeggingen heeft op biodiversiteit maar dat deze onvoldoende specifiek zijn gemaakt. Target geeft aan te werken aan meetbaarheid van doelstellingen. Ook is het bedrijf nog niet gestart met een afhankelijkheden- en impactanalyse.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We vragen Target om een gedetailleerde strategie op het onderwerp biodiversiteit op te stellen, op basis van de indicatoren uit de Nature Action 100 benchmark. Daarnaast vragen we Target in kaart te brengen in hoeverre de eiwittransitie kan bijdragen aan het verkleinen van de scope 3-uitstoot van het bedrijf.

The Hershey Company	In samenwerking met Cardano initiatief 'Satellite-based engagement towards zero-deforestation'	Sector Voedingsmiddelen en dranken
----------------------------	--	--

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Hershey over mogelijke gevallen van ontbossing in de toeleveringsketen en Hershey's voortgang op palmolie en cacao toezeggingen. Hershey heeft zo goed als volledige transparantie bereikt in haar palmolieketen en is ook op weg naar volledige transparantie voor de cacaoketen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 willen we van Hershey de resultaten zien van haar doelstelling op 100% transparantie in de cacaoketen, waaronder het percentage cacao dat traceerbaar is tot de boer, het percentage dat gedekt wordt door satellietmonitoring, en het percentage dat geïnterpreteerd wordt door een derde partij.

PepsiCo	In samenwerking met Cardano initiatief 'Satellite-based engagement towards zero- deforestation'	Sector Voedingsmiddelen en dranken
----------------	---	---

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is PepsiCo een partnerschap gestart met Satelligence voor het monitoren van de palmolie, suiker en cacao ketens. PepsiCo meldt een verbetering van engagement met toeleveranciers op het gebied van beleid op ontbossing (van 36% in 2017 naar 77% in 2023). PepsiCo geeft aan dat soja een minder groot risico is omdat deze keten een hoge mate van transparantie kent, echter is slechts 83% van de soja volumes die PepsiCo inkoopt uit Brazilië bevestigd als ontbossingsvrij.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 willen we van PepsiCo voortgang zien op de doelstellingen die zijn gezet op een ontbossingsvrije keten, en PepsiCo's voortgang op de doelstelling op herbebossing voor 2025.

Nederlandse Beursgenoteerde Ondernemingen engagementprogramma

Doel

Het doel van dit programma is toezicht houden op Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen om op deze manier de langetermijnwaarde van de ondernemingen te borgen en mogelijke reputatierisico's te mitigeren. Om onze betrokkenheid als aandeelhouder in de Nederlandse markt kracht bij te zetten, voeren we doorlopend engagement met deze ondernemingen. Het engagement met Nederlands beursgenoteerde ondernemingen wordt samen met andere Nederlandse beleggers gevoerd, in het samenwerkingsverband Eumedion.

Ontwikkelingen

In 2024 lag de focus van het engagement op de voorbereidingen die bedrijven treffen voor de implementatie van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) en Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD). Twee andere focuspunten betroffen naleving van de Nederlandse Taks Governance Code en een vernieuwd beloningsbeleid dat in 2024 op veel van de aandeelhoudersvergaderingen voorlag ter stemming.

Aegon	In samenwerking met Eumedion	Sector Financiële dienstverlening
-------	---------------------------------	---

Wat is de stand van zaken?

Aegon is sinds de verkoop van de Nederlandse verzekeringstak aan ASR een voornamelijk Angelsaksisch bedrijf, met grote aanwezigheid in de Verenigde Staten (VS). Hoewel de VS sterk gepolitiseerd is met betrekking tot ESG, vinden we het goed om te zien dat Aegon gecommitteerd blijft aan de duurzaamheidsdoelen die het tweeënhalf jaar geleden voor het eerst op groepsniveau heeft geïntroduceerd - voorheen waren deze gefragmenteerd per regio. Voor deze doelstellingen ligt Aegon op koers.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal op basis van de Eumedion speerpuntenbrief de implementatie van de CSRD centraal staan. Bedrijven moeten voor het eerst een duurzaamheidsverklaring publiceren met daarin een dubbele materialiteitsanalyse. We verwachten van Aegon dat het de duurzaamheidsverklaring voorlegt op de aandeelhoudersvergadering in 2025 voor een niet-bindende stemronde.

Akzo Nobel	In samenwerking met Eumedion	Sector Grondstoffen
-------------------	--	-------------------------------

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Akzo Nobel over de klimaattransitieplannen van het bedrijf, en het opstellen van een strategie op biodiversiteit. Akzo Nobel geeft aan dat biodiversiteit geen materieel thema is, maar onderliggende drijfveren voor biodiversiteitsverlies (watergebruik, vervuiling) wel. Ook spraken we over belastingtransparantie en activiteiten in Rusland, waarmee het bedrijf in 2024 negatief in het nieuws kwam.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal op basis van de Eumedion speerpuntenbrief de implementatie van de CSRD centraal staan. Bedrijven moeten voor het eerst een duurzaamheidsverklaring publiceren met daarin een dubbele materialiteitsanalyse. We verwachten van Akzo Nobel dat het de duurzaamheidsverklaring voorlegt aan de aandeelhoudersvergadering in 2025 voor een niet-bindende stemronde.

DSM-Firmenich	In samenwerking met Eumedion	Sector Grondstoffen
----------------------	--	-------------------------------

Wat is de stand van zaken?

In 2024 is in het gesprek met DSM-Firmenich aandacht besteed aan het beloningsbeleid, belastingtransparantie, biodiversiteit, SBTi validering en het samenbrengen van DSM en Firmenich duurzaamheidsdoelstellingen na de fusie.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal op basis van de Eumedion speerpuntenbrief de implementatie van de CSRD centraal staan. Bedrijven moeten voor het eerst een duurzaamheidsverklaring publiceren met daarin een dubbele materialiteitsanalyse. We verwachten van DSM-Firmenich dat het de duurzaamheidsverklaring voorlegt aan de aandeelhoudersvergadering in 2025 voor een niet-bindende stemronde.

Wat is de stand van zaken?

We spraken met Heineken onder meer over een wijziging in het remuneratiebeleid. In het remuneratierapport 2023 viel op dat de bonusmogelijkheden voor de CEO en CFO aanzienlijk waren verhoogd. Heineken zag dit als een discretionaire beslissing waarvoor het beleid ruimte biedt, maar wij waren van mening dat het op de aandeelhoudersvergadering voorgelegd moest worden. We vinden het zeer positief dat Heineken hier gevolg aan heeft gegeven, waarmee onze aandeelhoudersrechten afdoende zijn geborgd. Voor een ander engagementonderwerp, de CSRD en CSDDD, geldt dat Heineken goed op koers ligt voor een succesvolle implementatie.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal op basis van de Eumedion speerpuntenbrief de implementatie van de CSRD centraal staan. Bedrijven moeten voor het eerst een duurzaamheidsverklaring publiceren met daarin een dubbele materialiteitsanalyse. We verwachten van Heineken dat het de duurzaamheidsverklaring voorlegt aan de aandeelhoudersvergadering in 2025 voor een niet-bindende stemronde.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 zijn de onderwerpen uit de Eumedion speerpuntenbrief besproken, waaraan Ahold voldoet (een robuust klimaatplan, beloningbeleid met daarin opgenomen ESG-criteria en belastingtransparantie waaronder country-by-country rapportage). In 2024 is het proces voor een dubbele materialiteitsanalyse besproken. Deze analyse moeten bedrijven maken ter voorbereiding op de implementatie van wetgeving (de CSRD).

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal op basis van de Eumedion speerpuntenbrief de implementatie van de CSRD centraal staan. Bedrijven moeten voor het eerst een duurzaamheidsverklaring publiceren met daarin een dubbele materialiteitsanalyse. We verwachten van Ahold dat het de duurzaamheidsverklaring voorlegt aan de aandeelhoudersvergadering in 2025 voor een niet-bindende stemronde.

Prosus**In samenwerking met**

Eumedion

Sector

Consumptiegoederen

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Prosus over een controversieel onderwerp op de agenda van de aandeelhoudersvergadering betreffende de bonusmogelijkheid van 100 miljoen USD voor de nieuwe CEO als hij vier jaar bij Prosus blijft en bepaalde doelen haalt. Deze bonus komt boven op het jaarlijkse beloningspakket van ruim 14 miljoen USD. We vinden de bonusmogelijkheid buitenproportioneel en hebben als escalatiemiddel tegen het beloningsbeleid gestemd, net als vele andere externe aandeelhouders (80%).

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal op basis van de Eumedion speerpuntenbrief de implementatie van de CSRD centraal staan. Bedrijven moeten voor het eerst een duurzaamheidsverklaring publiceren met daarin een dubbele materialiteitsanalyse. We verwachten van Prosus dat het de duurzaamheidsverklaring voorlegt aan de aandeelhoudersvergadering in 2025 voor een niet-bindende stemronde.

Unilever**In samenwerking met**

Eumedion

Sector

Consumptiegoederen

Wat is de stand van zaken?

We spraken in 2024 met Unilever over de trend waarbij duurzaamheid in het bedrijf aan prioriteit lijkt te verliezen. In april 2024 maakte Unilever bekend dat een aantal duurzaamheidsdoelstellingen bijgesteld zullen worden. De oorspronkelijke doelstellingen zouden te gefragmenteerd en niet realistisch zijn. We hebben onze onvrede geuit over het afzwakken van deze doelstellingen en verkleinen van de rol van duurzaamheidsdoelstellingen in de beloning van bestuurders.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In 2025 zal in de dialoog met Unilever kritisch worden gekeken naar de voortgang die het bedrijf in 2024 heeft geboekt op de (aangepaste) duurzaamheidsdoelstellingen. Daarnaast zal aandacht worden besteed aan de veranderingen in de toplaag van het bestuur van Unilever en implicaties voor de duurzaamheidskoers en mogelijke verdere afzwakking van de duurzaamheidsambities.

Incidenten & Controverses

engagementprogramma

Doel

Het doel van dit programma is bedrijven te stimuleren gedegen due diligence (gepaste zorgvuldigheid) toe te passen binnen hun organisatie en toeleveringsketen, in lijn met de OESO-richtlijnen, en de UN Global Compact Principles en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights.

Ontwikkelingen

In 2024 voerden we opnieuw gesprekken met een groot aantal bedrijven waarbij controverses of misstanden werdenesignaleerd. Het merendeel hiervan ging over mensenrechtenschendingen, ook spraken we met bedrijven die actief zijn in conflict- en hoog risicogebieden. Andere gesprekken betroffen negatieve milieu-impact of bestuurlijke onderwerpen, zoals witwassen of corruptie.

Alstom

Sector
Industrie

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met Alstom over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. We bevroegen het bedrijf op vermeende activiteiten in conflictgebied en gingen na in hoeverre verhoogde due diligence wordt toegepast om mensenrechtenrisico's te beperken. Alstom gaf toelichting op deze aanpak en ging in op de scorecard die het bedrijf gebruikt om sociale risico's van projecten in kaart te brengen, zodat gepaste maatregelen kunnen worden genomen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen Alstom verder bevragen op haar verhoogde mensenrechten due diligence aanpak, met het inschatten en beoordelen van risico's voorafgaand aan aanbestedingsprocedures voor nieuwe projecten als bijzonder aandachtspunt.

Wat is de stand van zaken?

We spraken met Barrick over de gerapporteerde gevallen van excessief geweld door politie-eenheden en private beveiligers tegen lokale bewoners rondom de North Mara mijn in Tanzania. Het gesprek ging over een recente analyse van de mensenrechtensituatie die Barrick had laten uitvoeren en transparante rapportage. Kort na dit gesprek stroomde Barrick Gold uit de beleggingsportefeuille. In een afsluitende brief hebben we het bedrijf nog enkele afsluitende aanbevelingen meegegeven. Het engagement Barrick is in 2024 afgerond, nadat het uit de portefeuille is gevallen.

Wat is de stand van zaken?

Het engagement met Bolloré gaat over vermeende mensenrechtenschendingen op rubber- en palmolieplantages van het bedrijf Socfin, waar Bolloré een belang van bijna 40% in heeft. We verwachten dat Bolloré haar invloed als significant aandeelhouder aanwendt om de mensenrechtensituatie op Socfin's plantages te verbeteren. Tot op heden heeft Bolloré niet gereageerd op ons verzoek om hierover in gesprek te gaan.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen in 2025 blijven proberen in contact te komen met Bolloré. Indien een reactie uitblijft, kunnen we escalatiestappen overwegen.

Wat is de stand van zaken?

We hebben met Booking gesproken over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. We bevroegen het bedrijf op vermeende activiteiten in conflictgebied en gingen na in hoeverre verhoogde due diligence wordt toegepast om gerelateerde mensenrechtenrisico's te beperken. Booking gaf toelichting op deze aanpak waarbij het bedrijf gebruik heeft gemaakt van het leidende United Nations Development Programme document over verhoogde mensenrechten due diligence in de context van conflict. Booking gaf aan dat in deze aanpak de lokale context wordt meegenomen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Het vervolg van het engagement in 2025 zal dieper ingaan op de verhoogde due diligence aanpak van Booking. Daarnaast willen we verder in gesprek over de (publieke) verantwoording van het bedrijf over de genomen keuzes en uitkomsten van deze aanpak.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 hebben we met Caterpillar gesproken over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. We bevroegen het bedrijf op vermeende activiteiten in conflictgebied en gingen na in hoeverre verhoogde due diligence wordt toegepast om gerelateerde mensenrechtenrisico's te beperken. Het bedrijf lijkt geen verhoogd due diligence beleid te hebben in geval van hoog-risico en conflictgebieden. Ook was het bedrijf niet in staat informatie te verschaffen over de eisen die het bedrijf stelt ten aanzien van hun business partners. Het bedrijf heeft onze zorgen onvoldoende weggenomen en is op de uitsluitingslijst geplaatst.

Wat is de stand van zaken?

Het engagement met Chemours ging over de uitstoot van schadelijke stoffen en de impact hiervan op het milieu en de gezondheid van omwonenden. Het bedrijf toonde zich niet bereidwillig voor een gesprek.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We wachten een reactie van het bedrijf af en blijven aandringen op verdere opvolging van het incident.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 hebben we met CNH Industrial gesproken over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. We bevroegen het bedrijf op vermeende activiteiten in conflictgebied en gingen na in hoeverre verhoogde due diligence wordt toegepast om gerelateerde mensenrechtenrisico's te beperken. Op basis van de reactie van het bedrijf worden de risico's van het bedrijf in conflictgebieden als beperkt ingeschat. In de afsluitende brief hebben we een aantal aanbevelingen meegegeven over het belang van due diligence en engagement met business partners.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Het engagement met CNH Industrial is afgerond.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 voerden we engagement met Heidelberg Materials over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. We bevroegen het bedrijf op vermeende activiteiten in conflictgebied en gingen na in hoeverre verhoogde due diligence wordt toegepast om gerelateerde mensenrechtenrisico's te beperken. Heidelberg Materials gaf aan een conflict-sensitieve aanpak te hanteren, met onder meer een grondige risicobeoordeling en extra aandacht voor mensenrechten op managementniveau in gebieden die verhoogde risico's kennen.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Het vervolg van het engagement zal dieper ingaan op de verhoogde mensenrechten due diligence aanpak van Heidelberg Materials. Daarnaast willen we verder in gesprek over specifieke acties die het bedrijf neemt op enkele hoog-risico locaties.

Hon Hai Precision Industry

Sector
IT

Wat is de stand van zaken?

We spraken met Hon Hai Precision vanwege aantijgingen van ernstige mensenrechtenschendingen. Het bedrijf zou Oeigoeren uit de provincie Xinjiang gedwongen te werk stellen. In de afgelopen twee jaren van engagement, heeft het bedrijf voldoende aan kunnen tonen dat het de gerapporteerde misstand heeft onderzocht, en het risico heeft gemitigeerd.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Het engagement met Hon Hai Precision is afgerond.

International Business Machines

Sector
IT

Wat is de stand van zaken?

We hebben met International Business Machines gesproken over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. We bevroegen het bedrijf op vermeende activiteiten in conflictgebied en gingen na in hoeverre verhoogde due diligence wordt toegepast om gerelateerde mensenrechtenrisico's te beperken. Het bedrijf heeft geen algemene toelichting gegeven op haar due diligence aanpak. Het is onduidelijk of het bedrijf een specifieke aanpak heeft voor het opereren in conflictgebieden.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In het vervolg van het engagement zal het bedrijf verder bevraagd worden op haar verhoogde due diligence aanpak in conflictgebieden.

Luxshare Precision Industry

Sector
IT

Wat is de stand van zaken?

We hebben geprobeerd de dialoog op te starten met het bedrijf wegens aantijgingen van ernstige mensenrechtenschendingen. Het bedrijf zou Oeigoerse dwangarbeid hebben ingezet in haar fabrieken waar smartphone onderdelen worden geproduceerd. Het bedrijf heeft op geen enkele poging van ons om contact te leggen gereageerd. Het bedrijf is in 2024 op de uitsluitingslijst geplaatst.

McDonald's

Sector
Consumptiegoederen

Wat is de stand van zaken?

Het engagement met McDonald's gaat over aantijgingen van onveilige arbeidsomstandigheden. We verwachten dat McDonald's zich inzet om discriminatie, intimidatie en seksueel misbruik op productielocaties tegen te gaan. Tot op heden heeft McDonald's niet gereageerd op ons verzoek om hierover in gesprek te gaan.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We zullen in 2025 blijven proberen in contact te komen met McDonald's. Indien een reactie uitblijft, kunnen we escalatiestappen overwegen.

Motorola Solutions

Sector
IT

Wat is de stand van zaken?

In 2024 vervolgden we het engagement met Motorola over de impact van diens producten en dienstverlening op mensenrechten. Specifieke aandacht ging hierbij uit naar surveillance technologie en het gebruik van kunstmatige intelligentie in de context van hoog-risico- en conflictgebieden. Motorola toonde zich beperkt bereidwillig om uitleg te geven bij de manier waarop het bedrijf toezicht houdt op het gebruik van deze technologieën, en hoe sociaal onverantwoorde toepassingen van deze technologie worden voorkomen. Het bedrijf heeft onze zorgen onvoldoende weggenomen en is op de uitsluitingslijst geplaatst.

Petroleos del Peru

Sector
Grondstoffen

Wat is de stand van zaken?

Het engagement met Petroleos del Peru ging over vervuiling door olie lekkages. Het ging hierbij zowel om de stappen die het bedrijf neemt om vervuiling te voorkomen, als om remediëring van reeds veroorzaakte schade. Dit bedrijf maakt niet langer onderdeel uit van onze portefeuille, het engagement is in 2024 afgerond

Wat is de stand van zaken?

Het onderwerp van engagement in 2024 betrof Shell's aangekondigde vertrek uit Nigeria, waar het bedrijf al sinds 1937 actief is. Voor ons is het belangrijk dat de schade op mens en milieu in de regio, als gevolg van grootschalige olielekages, wordt hersteld en/of gecompenseerd. Daarnaast sturen we erop aan dat Shell zich ervan verzekert dat de activiteiten aan een opvolger worden verkocht die duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan. We zijn er vooralsnog niet van overtuigd dat dit bij de beoogde koper (een consortium van meerdere lokale bedrijven) het geval is.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Shell is nog in afwachting van goedkeuring door de Nigeriaanse overheid voor de verkoop van de activiteiten. Nadat goedkeuring is verkregen, zal het engagement worden hervat. We verwachten in 2025 dat Shell laat zien dat het verantwoordelijkheid wil nemen voor de vervuilingproblematiek in de regio.

Wat is de stand van zaken?

We hebben TripAdvisor aangeschreven over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. Het bedrijf heeft niet op onze brief en herinnering gereageerd. Dit bedrijf maakt niet langer onderdeel uit van onze portefeuille, het engagement is in 2024 afgerond

Wat is de stand van zaken?

We hebben TUI AG aangeschreven over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. Het bedrijf heeft vooralsnog niet inhoudelijk op onze vragen gereageerd.

Wat willen we zien in het komende jaar?

We verwachten dat TUI met ons in gesprek treedt over haar beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden en zullen hier in 2025 op aan blijven dringen. Indien een reactie uitblijft, kunnen we escalatiestappen overwegen.

Wat is de stand van zaken?

We hebben met Volvo gesproken over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. We bevroegen het bedrijf op vermeende activiteiten in conflictgebied en gingen na in hoeverre verhoogde due diligence wordt toegepast om gerelateerde mensenrechtenrisico's te beperken. Het bedrijf gaf toelichting op haar mensenrechten due diligence aanpak en dat ze momenteel bezig zijn met het uitvoeren van een mensenrechten en ontwikkelingsanalyse.

Wat willen we zien in het komende jaar?

In het vervolg van het engagement zal gesproken worden over de uitkomsten van de mensenrechten en ontwikkelingsanalyse, en hoe deze analyse gebruikt zal worden voor Volvo's aanpak in conflictgebieden.

Wat is de stand van zaken?

In 2024 spraken we met WSP over het gevoerde beleid ten aanzien van hoog-risico- en conflictgebieden. We bevroegen het bedrijf op vermeende activiteiten in conflictgebied en gingen na in hoeverre verhoogde due diligence wordt toegepast om gerelateerde mensenrechtenrisico's te beperken. WSP toonde zich erg responsief en gaf uitgebreid toelichting bij haar aanpak en gemaakte keuzes. We zijn positief over de genomen stappen en hebben het engagement door middel van een afsluitende brief afgerond.

Wat willen we zien in het komende jaar?

Het engagement met WSP Global is afgerond.

Incidenten & Controverses engagement via Sustainalytics

We vinden het belangrijk dat bedrijven conform belangrijke internationale standaarden (zoals de OESO-richtlijnen en *United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights*) acteren. Dit betekent onder meer dat we van bedrijven verwachten dat zij (potentiële) negatieve gevolgen van hun bedrijfsactiviteiten in kaart brengen en deze voorkomen, of stoppen en, waar relevant, herstel en/of verhaal aanbieden aan benadeelden. Om de reikwijdte van het engagement op incidenten en controverses te vergroten, werken we samen met Sustainalytics. Sustainalytics rapporteert aan ons over de voortgang van het engagement. We monitoren de uitvoering van dit engagement en de voortgang die bedrijven maken op vooraf vastgestelde engagementdoelstellingen. De onderstaande bedrijven vielen in 2024 binnen het Sustainalytics Incidenten & Controverses engagementprogramma.

Bedrijven	Onderwerp
Acadia Healthcare Co Inc	Mensenrechten
Amazon.com Inc	Arbeidsomstandigheden
Astra International Tbk PT	Landrechten
Baidu Inc	Betrokkenheid bij entiteiten die mensenrechten schenden
Bayer AG	Productkwaliteit en -veiligheid
Cargill Inc	Landgebruik en biodiversiteit
Caterpillar Inc	Betrokkenheid bij entiteiten die mensenrechten schenden
Cencora Inc	Consumentenbelangen
Centrais Eletricas Brasileiras SA	Mensenrechten
China Literature Ltd	Mensenrechten
Citigroup Inc	Bedrijfsethiek
Danske Bank A/S	Witwassen
Deutsche Bank AG	Witwassen
EDP Renovaveis SA	Omkoping en corruptie
EDP SA	Omkoping en corruptie

Eskom Holdings SOC Ltd	Emissies, afvalwater en afval
FirstEnergy Corp	Omkoop en corruptie
Glencore Capital Finance DAC	Arbeidsomstandigheden; Bedrijfsethiek
Grupo Mexico SAB de CV	Vrijheid van vereniging
Indonesia Asahan Aluminium Persero PT	Emissies, afvalwater en afval
Mattel Inc	Kwaliteit en veiligheid van producten
McKesson Corp	Consumentenbelangen
Medibank Pvt Ltd	Gegevensprivacy en -beveiliging
Medtronic PLC	Productkwaliteit en -veiligheid
MTN Group Ltd	Betrokkenheid bij entiteiten die mensenrechten schenden
Norfolk Southern Corp	Emissies, afvalwater en afval
Pan American Silver Corp	Relatie lokale gemeenschappen
Petroleos Mexicanos	Emissies, afvalwater en afval
PG&E Corp	Productkwaliteit en -veiligheid
Pilgrim's Pride Corp	Bedrijfsethiek
POSCO Holdings Inc	Mensenrechten
Posco International Corp	Mensenrechten
PTT Oil & Retail Business PCL	Betrokkenheid bij entiteiten die mensenrechten schenden
Samsung Biologics Co Ltd	Omkoop en corruptie
Samsung Electronics Co Ltd	Omkoop en corruptie
Sanofi SA	Productkwaliteit en -veiligheid
SD Guthrie Bhd	Gedwongen arbeid
Sibanye Stillwater Ltd	Arbeidsomstandigheden

Siemens Energy AG	Mensenrechten
Singapore Telecommunications Ltd	Gegevensprivacy en -beveiliging
SK Inc	Emissies, afvalwater en afval
Starbucks Corp	Vrijheid van vereniging
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	Omkoping en corruptie
Teleperformance SE	Vrijheid van vereniging
Tencent Holdings Ltd	Betrokkenheid bij entiteiten die mensenrechten schenden
Tencent Music Entertainment Group	Betrokkenheid bij entiteiten die mensenrechten schenden
Tesla Inc	Discriminatie en intimidatie
Thermo Fisher Scientific Inc	Betrokkenheid bij entiteiten die mensenrechten schenden
Toronto-Dominion Bank/The	Omkoping en corruptie
Toyota Motor Corp	Bedrijfsethiek
Uber Technologies Inc	Gegevensprivacy en -beveiliging
UBS Group AG	Bedrijfsethiek
UnitedHealth Group Inc	Gegevensprivacy en -beveiliging
UPL Ltd	Emissies, afvalwater en afval
Wells Fargo & Co	Bedrijfsethiek; Discriminatie en intimidatie
Westpac Banking Corp	Witwassen
Yes Bank Ltd	Bedrijfsethiek